

Beni mi Gülüyonuz?

Esmeray o kadar kısa boylu ki; tekerlekli sandalyenin ayaklarına yetişemiyor, annesi iki minik yastık koyuyor ayaklarının altına. Yastık kılıfları sakız gibi bembeyaz. Toparlayamadığı gövdesi yarı dolu bir çuval gibi şekilsiz bir yığın oluşturuyor otururken. Kıvrıkcık saçları tepesinde elektrik şokuna uğramış gibi dikiliyor. Zaten basık ve çok çirkin olan yüzü kara sarı. Sesi mızıl mızıl bir şey isterken: “Abla, az itiverin mi sandalyemi?”

“Abla, uzadıverin mi tuzluğu?”

Birkaç istediğini yerine getirdikten sonra anlıyorum ki, doktorlar yasakladığı için annesine yaptıramadığı şeyleri bizden istiyor. Daha sonra her isteğine “hayır” diyorum. Biliyor nedenini, “Tamam; peki, sağol.” diye bitiyor her cümlesi.

Bu onu ilk görüşüm değil. İşlevsel bakım salonunda annemle ilgilenen terapist göstermişti ilk: “Yazık, hiç ayağa kalkamayacak.” diyordu. “Kaydedebileceği en büyük aşama oturabilmek.” Ellerinden, belinden, ayaklarından filmlerde gördüğümüz işkence aletlerine benzeyen yuvarlak bir tablaya bağlamışlar, ayağa kaldırmaya çalışıyorlardı. O, mızıl mızıl bağıyordu. Umarsızca çirkin; içinizi acıtabilecek kadar. İsyen ediyorsunuz; yüzüne bakılır gibi olanların bile yaşamları bir yola giremiyorken bu sakat bedenle Esmeray nasıl yaşar?

Hastayla eşlikçisi kurallara, verilen programa uymak ve bir ilerleme kaydetmek zorunda. Yoksa ottan, b.tan bir nedenle taburcu ediliveriyorsunuz. Hepimiz çok dikkatli, hepimiz diken üstündeyiz. Hastalar günlük programla yorgun, ilaçlarla yarı aptal. İlaçlarını veriyoruz bakımlarını yapıyoruz, yemekten sonra açtığımız televizyonlarına bakarken uyuyup kalıyorlar. Benim hastamın durumu her gün biraz daha iyi. Esmeray ve diğerlerinin gelişmesi yok; üstelik çok gençler, daha çok işleri var. Onların yataklarına yatırılmaları, kaldırılmaları bile şarjlı hasta vinçleriyle. Otururken dengelerini sağlayamıyorlar. Boşaltım sistemleri bile dışardan yardımla çalışıyor.

Cep telefonu çaldığında o mızıl mızıl ses gidip, sesine vurulabileceğiniz bir kadına sesine dönüşüyor. O güneş yanığı yüzüne, çalı dikenini saçlarına bir ışıl gelip yapıyor: “İsmail'im!..” diyor, öyle bir diyor ki; bir erkeğe tapınmaya dair bütün tınılar yakalanıyor o sestem. Sevgi, saygı, hayranlık, yakıp kavuran bir özlem...

Raslantı işte... Kız kardeşim çok yakın oturuyor hastaneye. Bütün ziyaret saatlerinde geliyor. Kardeşimle soruyoruz bazen; anlatıyor: O İsmail'i anlatmak bile iyi geliyor ona. Hatta hep sorsak, hep anlatsa diye bekliyor sanki... Araya maniler sıkıştırıyor, türküler mırıldanıyor... Nasıl aşık kocasına, nasıl hayran?... Dünya bir yana, onun İsmail'i öbür yana...

Kendisi bakıma muhtaç Halime Ana, bütün güçlüklerine karşın canını dişine takıp bakıyor ona. Yorgun, yorgun olmasına da; kızını uyuttuğunda, eline bir bardak çay tutuşturduğumuzda; biraz da dinlenince neşesini buluyor. Kıvrak zekalı, hayat dolu bir Ege köylüsü. Şakanın bini bir para. Çoğu zaman kızı bu halde olan bir annenin bu hali garip gelse de yaşına, yorgunluğuna, cehaletine veriyoruz aldırmaazlığını. Sonra düşünürüz: aldırsa ne yapabilecek? Hasta eşlikçisi isek ölmedik ya? Eh, biraz da dedikodu yapıyoruz. Halime Ana anlatıyor...

Esmeray başkasıyla evliyken, İsmail'e aşık olmuş; kocasını, o zaman dokuz on yaşlarında olan kızını bırakıp kaçmış. Kızı şimdi üniversiteye hazırlanıyor, babasının yanındaymış. İsmail'inden de şimdi dokuz yaşında olan bir oğlu varmış. “Etmeseydi iyiydi ama ediverdi, netcen?” diyor annesi. İsmail köy kahvesinde bekleyip; bazen inşaatlarda, bazen tarlalarda çalışıyor, kendi de kimi zaman evlere temizliğe, kimi zaman tarlalara gidiyormuş gündelikle. Böyle tarlaya çalışmaya gittiği bir gün ani bir sarsıntıyla traktörden düşmüş. Traktörü kocası kullanıyormuş, ne olduğunu anlamamış, o andaki şaşkınlıkla geri gelip bir de üstünden geçmiş karısının.

Çok da alıngan...

Annemle, kardeşimle gülerken yakalamasın bizi. Boynunu büküp mızıldanıyor hemen:

“Beni mi gülüyonuz?” Önceleri gülebiliyorduk da o güzel Ege şivesine, artık her bakışımızda içimiz acıyor. Ne patavatsızlıklarına kızıyoruz ne alınganlıklarına...

“Abla bak bacaklarım kıpraştı!” diyor sevinçle. “Yürüyebilcem galiba?” Bitip tükenmek bilmeyen duaları geliyor ardından: “Ya Rabbim tez vakitte kaldır beni...” diye başlıyor, göz yaşları ile

bitiriyor. İstemsiz kasılmalar bunlar. Yalan olduğunu bile bile yüreklendiriyoruz: “Tabi ya!” diyorum. “Yavaş yavaş, sen de gayretli ol, doktor beyi dinle...” devam ediyorum: “Gençsin, güzelsin...” Bu “güzelsin” sözcüğü çok sevindiriyor, “Olma mıyın abla? Olurun.” derken bir ışık geliyor gözlerine.

Bir yıldan fazla olmuş yatağa çakılıp kaldığı, sınırları ondan bozuk. Hastalar hakkında bildiklerimiz yalnızca yakınlarının anlattıkları ile sınırlı değil. Hastalıklarının acısını diğerlerinden çıkartırcasına dedikodu yapıyorlar. Aslında hepsi diğer hastaların kayırıldığı konusunda hemfikir. Doktorların ve diğer görevlilerin ilgileri de paylaşamıyor.

Sık sık konuşulan konulardan biri hastaların sosyal güvenlik kurumlarıyla ilişkileri. Kimler torpille gelmişler hastaneye, kim hiç iyileşmeyeceği halde hastanede tutuluyormuş, kimler çok varlıklı olduğu halde yeşil kartla bakılıyormuş, hiç sakınmadan konuşuyorlar. Bunların bir varlığı yok. O da yeşil kartlı ama annesi becerikli damadı İsmail'le çok övünüyor. Çok girişkenmiş, kentin ileri gelenlerinden biriyle konuşmuş, karısını buraya bir seneliğine yatırmış. “O olmasa n'ederdik bilmen gari?” diyor.

Küçük kızı da tekstilde çalışıyormuş, işten çıkarılınca köye bir tuhafıye dükkanı açmış, şimdi bir de kuaför açacaktı. Ama bunlarda şans yokmuş, o da ayrılmış kocasından. Lafın arasına sıkıştırılmadan da duramıyor. O güzelmiş, uzun boylu, zayıfçacık, akça pakça... Kara çuval değilmiş bunun gibi. “Eniştesiyle gelivercek, görmeniz.” diyor.

Enişteyle baldızın gelme günü yaklaştıkça her ziyaret saatinde yanımızda olan kardeşime siparişler artıyor. “Saç boyası alıverin mi abla? Güzel, çiçekli bir bluz alıverin mi abla? “Bıyık ağdasi alıverin mi?”...

Ne istese taşıyor kardeşim. Annesi saçlarını boyuyor bir banyo günü. Yakın gözlüğümü takıp kaşlarına bir çeki düzen veriyorum. Telefonda “İsmail'im” tonları şenlendikçe şenleniyor... Sesi cilveleniyor. “Yok bi isteğim, ne isteyem?” diyor, “Sen gel yeter, çok özledim.” diyor. “annem aldı paramı, çok şükür var herşeyimiz” diyor.

Şaşıyorum; parası mı, ne parası?

Sonra öğreniyorum; devlet bu durumdaki hastalar bakılsın diye adı sayılır bir para ödüyor hasta yakınlarına. Maksat hastayı kendi aile ortamında tutmak. Ne iyi!..

Güneşli bir cumartesi İsmail'le güzel; akça pakça, zayıfçacık baldız giriyor kapıdan içeri. İsmail, Türk filmlerindeki kötü adamlara benziyor. Sarı boyalı saçları, kıpkırmızı ojesi, ruju, daracık pantolonuyla baldız da pavyon kadınlarına...

Şeytan ruhuma en olmaz kuşkuvarı üflüyor. Öte yandan kulağımda diğer hasta yakınlarından duyduklarım: “Bunu anasıyla hastane hastane gezdirecekler, adam hayatını yaşayacak.” diyor karşı koğuştan bir kadın. “Parasını her ay anasıyla kocası paylaşacak. Hayatta oturamaz bununla bir evde. zaten o kaza da...”

Beş dakika olmuyor geldikleri; enişte baldız balkona çıkıyorlar sigara içmeye. Sigaraları biter bitmez: “Biz biraz dolaşalım eniştemle.” diyor kardeşi. “Gelmişken biraz mal götürelim dükkana, hem Ankara'yı bir gezelim.”

“Gidin tabi gülüm.” diyor. Zoraki bir gülücük dudağında; bluzunun çiçekleri pörsüyüp soluveriyorlar sanki. Halime Ana sıkıntılı bir “off!” çekiyor.

“Perdeyi çekiverin mi ana, az uyuyuvercen. Üstümü çıkaralım, düğmeleri battı. Picamamı uzadıverin mi abla?”

Kuralları boş verip pijamasını giydiriyorum. Bu günlük böyle olsun, gönü çok yoruldu. Gözlerini kapıyor, uyumadığını, uyuyamayacağını hepimiz biliyoruz.

O arada “Hasta takibim var” diyen hemşireyi “Hafta tatilim var.” dedi sanan annem “Ne tatili kızım, nöbetçi değil miydin sen?” diye sorunca gevşemiş sınırlarımız oyun ediyor, kardeşimle gülüveriyoruz.

Başını zorlukla döndürüp, sesinin en kırık tonuyla soruyor Esmeray:

“Beni mi gülüyonuz?”

